

25. november 2019

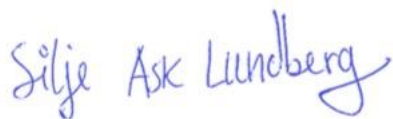
Kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande
Klima- og miljøminister Ola Elvestuen
Helse- og omsorgsminister Bent Høye
Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

UTTALELSE FRA NATURVERNFORBUNDETS LANDSSTYRE

Naturvernforbundets landsstyre vedtok 24. november en uttalelse om miljøfarlig plastgranulat i kunstgressbaner og plastdekke på lekeplasser. Uttalelsen følger vedlagt.

Det er gledelig at Miljødirektoratet har fått i oppdrag å lage utkast til ny handlingsplan for en giftfri hverdag. Vår uttalelse er svært relevant i dette arbeidet og regjeringens videre arbeid med handlingsplanen.

Med vennlig hilsen

Silje Ask Lundberg
leder i Naturvernforbundet

Vedlegg: Uttalelsen *Bekymret for miljøfarlig plastgranulat i kunstgressbaner og plastdekke på lekeplasser* fra Naturvernforbundets landsstyre 24. november 2019

Bekymret for miljøfarlig plastgranulat i kunstgressbaner og plastdekke på lekeplasser

Naturvernforbundet er bekymret for økt bruk av kunstige plastmaterialer til erstatning for naturlige materialer på idrettsbaner og som fallunderlag på lekeplasser, i lokalmiljø, på skoler og i barnehager. Det er et stort problem med lekkasje av mikroplast til naturen ved bruk og slitasje av disse. En betydelig andel av det som forsvinner ut i naturen fra disse underlagene, er i tillegg tungmetaller og miljøgifter. Det er kritisk at man per i dag ikke vet hvor stort omfanget av lekkasjene er, eller hvor store miljøkonsekvenser dette potensielt gir. Myndighetene har for dårlig oversikt og en altfor svak regulering på området. Vi ser dette som spesielt truende for utslipp til elver og hav så vel som for helsen til brukerne, jordsmonnet og dyrelivet lokalt.

Naturvernforbundet er bekymret over at føre-var-prinsippet er satt til side, og at man i dag ikke tar hensyn til de framtidige miljøkonsekvensene bruken av disse underlagene kan føre til.

I Norge har vi opp mot 2000 kunstgressbaner. Disse dekker store arealer, bruker store mengder syntetiske materialer og har stor negativ miljøpåvirkning. Gjenbruk av kasserte bildekk fører til en gjenbruk av miljøgifter og er dårlig avfallshåndtering. Idrett og annen utendørs aktivitet bør foregå på lag med naturen. Utviklingen mot et utemiljø basert på syntetiske erstatningsmaterialer med uavklarte konsekvenser for miljø og helse må snus. Vi trenger mer kunnskap, klare reguleringer og miljømyndigheter som tør å dra i bremsen.

- Naturvernforbundet krever et forbud mot bruk av løst plastholdig fyllmateriale (granulat) på utearealer. Dette er nødvendig for å understøtte overgangen til mer miljøvennlige kunstgressbaner uten granulat. Det vil også sørge for at Norge er i takt med utviklingen internasjonalt.
- Strengt miljøkrav må ligge til grunn når kommuner og det offentlige gir tilskudd til nybygging, drift og rehabilitering av idrettsanlegg, og anleggets totale miljøpåvirkning fra valg av konsept til avfallshåndtering må vurderes.
- Skoler, barnehager, idrettslag og kommuner skal informeres om at nedslitt plastdekke skal leveres til forsvarlig avfallshåndtering.
- Regelverk for barnehager, lekeplasser og skolegårder må endres, slik at plastdekke i utgangspunktet ikke skal benyttes. Og det må være svært strenge miljøkrav til både materialer, lekkasje og omfang dersom det likevel skal tillates i begrenset grad.
- Regjeringen må igangsette utredning / ny forskning på de kortsiktige og langvarige miljø- og helsekonsekvensene av økt bruk av plastdekke og kunstgressbaner på nærmiljøet (jordkvalitet, vannkvalitet og naturlige habitater) så vel som utslipp til elver og hav. Naturvernforbundet krever økt innsats i forskning på sammenhengen mellom helse og høy eksponering for ulike plasttyper på barn.